«ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ» ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

(Բակալավրիատի I կուրս, առաջին կիսամյակ, 160 ժամ)

Զարուհի Խաչատրյան
ԵՊՀ իրանագիտության ամբիոն

«Ժամանակակից պարսկերեն» առարկան դասավանդվում է ԵՊՀ իրանագիտության ամբիոնի բակալավրիատի առաջին կուրսի 1-ին և 2-րդ կիսամյակներում: Սույն ուսումնամեթոդական աշխատանքը նախատեսված է վերոհիշյալ կուրսի առաջին դասընթացի համար: Դասընթացն ուսանողներին հնարավորություն է տալիս ուսումնասիրել ժամանակակից պարսից լեզվի հնչյունաբանական, ձևաբանական համակարգը, մասամբ նաև շարահյուսությունը: Լեզվի ուսումնասիրությունն ընթանում է հայերենի հետ քննական-համեմատական զուգահեռների անցկացումով: Ծրագրի շրջանակներում դասավանդվում են ճանաչողական ու տեղեկատվական գիտելիքներ բովանդակող տեքստեր՝ նյութի քերականական, իմաստաբանական քննությամբ:

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի գրել և կարդալ իմանալը, կարդացածը վերարտադրելը, բանավոր հաղորդակցման նախնական կարողությունների ձևավորելը:

Դասընթացի խնդիրներն են

- ներկայացնել «Ժամանակակից պարսկերեն» առարկայի ուսումնասիրության կարևորությունը և նոր իրանական լեզուների շարքում ժամանակակից պարսկերենի դերն ու նշանակությունը,
- ներկայացնել ուսանողներին ժամանակակից պարսկերենի հնչյունական համակարգի առանձնահատկությունները (համեմատական զուգահեռներ անցկացնելով հայերենի հետ), սովորեցնել պարսկերենի հնչյունական և գրային համակարգերը,
- հաղորդել բազային գիտելիքներ պարսից լեզվի քերականությունից, շեշտը դնելով ձևաբանության առավել կարևոր կարգերի ուսումնասիրության վրա,
- ձևավորել լեզվական կարողություններ հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի օգնությամբ:

Կրթաարդյունքում ուսանողը կիմանա պարսկերենի՝ որպես վերլուծական լեզվի քերականության կառուցվածքն ու հիմնական կանոնները,

խոսքի մասերի հիմնական բնութագիրը, սովորած լեզվական կառույցնե-րի մեջ կպահպանի շարահյուսական հարաբերությունները, կկարողանա գրել, գրավոր նկարագրել որևէ իրադարձություն, կարդալ ու թարգմանել պարզ տեքստեր, կիմանա քառյակներ պարսից դասական պոեզիայից, ասացվածքներ և հեքիաթներ, կունենա անհրաժեշտ բառապաշար (1000 բառամիավոր), կհասկանա ընթերցվող տեքստի բովանդակությունն ընդ-հանուր գծերով և մանրամասնորեն:

Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է ավանդական և ժա-մանակակից մեթոդների համադրմամբ: Դասապրոցեսում առանցքային է համարվում ինտերակտիվ մեթոդը, որի շնորհիվ ուսանողը ձեռք է բերում համագործակցային, հաղորդակցման կարողություններ: Ուսումնառու-թյան ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղա-նակները:

Ուսանողի գիտելիքի ամփոփիչ գնահատականը երկու ընթացիկ ստուգումների ու մեկ եզրափակիչ քննության վերջնաարդյունքն է, որոն-ցից երկու միջանկյալ ստուգումները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միա-վոր առավելագույն արժեքով (հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յու-րաքանչյուրը՝ 1 միավոր, միավորների քայլը 0,5), իսկ եզրափակիչ քննու-թյունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Վերջնական ամ-փոփիչ գնահատականին նպաստում է նաև ուսանողի ներկայությունը (2 միավոր), լսարանային ակտիվությունը, արտալսարանային առա-ջադրանքների կատարումը:

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆՆ ԸՍՏ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԻ

	Թեմա	Ժամաքանակ	Գործնական պարապմունք

1.	Իրանական լեզուները հնդեվրոպական լեզվաընտանիքում: Պարսից լեզվի զարգացման փուլերը: Ժամանակակից պարսկերենը նոր իրանական լեզուների շարքում (համառոտ ակնարկ)	4	2
2.	Պարսկերենի հնչյունական համակարգը	6	2
3.	Պարսկերենի այբուբենի գրային համակարգը	40	2
4.	Նախադասության կառուցվածքը, տեսակները	4	2
5.	Խոսքի մասերը պարսկերենում	4	2
6.	Գոյական անուն	4	2
7.	Իզաֆեթը պարսկերենում	6	2
8.	Գոյականի թվի քերականական կարգը	6	2
9.	Արաբական հոգնակին պարսկերենում	4	2
10.	Գոյականի որոշյալ և անորոշ առման քերականական կարգը	6	2
11.	Հոլովական իմաստների արտահայտումը պարսկերենում	8	2
12.	Ածական անուն	8	2
13.	Որակական և հարաբերական ածականները պարսկերենում	12	2
14.	Թվականը պարսկերենում	12	2
15.	Դերանունը պարսկերենում	2	2
16.	Անձնական դերանուն: Պարսկերենի կցական անձնական դերանունները	6	2
17.	Անդրադարձ-սասատկական դերանունը պարսկերենում	4	2
18.	Փոխադարձ դերանուն	2	2
19.	Ցուցական դերանունը պարսկերենում	6	2
20.	Հարցական և ժխտական դերանուններ	4	2
21.	Որոշյալ, անորոշ դերանուն	4	2
22.	Բայը պարսկերենում	4	2
23.	Ներկա և անցյալ ժամանակի օժանդակ	4	2

	բայերը պարսկերենում		
	Ընդհանուր՝	160	

***Թեմա 1.* Իրանական լեզուները հնդեվրոպական լեզվաընտանիքում:**

- Իրանական լեզուների համառոտ նկարագիր:
- Պարսկերենի զարգացման հին, միջին և նոր ժամանակաշրջանները:
- Ժամանակակից պարսկերենը և աշխարհագրական սահմանները:

Գրականություն՝

1. Նալբանդյան Գ. Մ., Հին պարսկերեն, Երևան, 1963:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Միջին պարսկերեն, Երևան, 1962:
3. Оранский И.М., Иранские языки, Москва, 1963.
4. Оранский И.М.,Ввудение в иранскую филологию, Москва, 1960.
5. Основы иранского языкознания. Книга 1. Древнеиранские языки; Книга 2. Среднеиранские языки; Книга 3. Новоиранские языки, М. 1981.
6. Xānlari, P., Tārix-e zabān-e fārsi, j. 1, Tehrān, 1986.

***Թեմա 2.* Պարսկերենի հնչյունական համակարգը**

(Հնչյունաբանությունը պետք է ունենա նաև արտասանական հմտությունների ձևավորման նպատակ, որն էլ կզարգանա ընթերցանության, խոսելու և լսելու ընթացքում):

- Պարսկերենի ձայնավորներ և բաղաձայն հնչյունները:
- Շեշտը պարսկերենում:

Գրականություն՝

1. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
2. Բախշինյան Ք. Վ., Բիանջյան Հ. Հ., Ղազարյան Լ. Վ., Մելիքյան Գ. Վ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
3. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
4. Dastur-e zabān-e fārsi-panj ostād, Tehrān, 2002.
5. Moqaddam, A., Zabān-e fārsi, j.1, Tehrān, 2007.

***Թեմա 3.* Պարսկերենի այբուբենի գրային համակարգը**

- Տառուսուցում:
- Գրելու տեխնիկական կարողությունների և հմտությունների ձևավորում և զարգացում:

- Պարսկերենի կարճ ձայնավոր հնչյունների ընկալման ու գործածման կարողություն:
- Տեքստի հետ աշխատելու սկզբնական կարողությունների ձևավորում:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք. Վ., Բիանջյան Հ. Հ., Ղազարյան Լ. Վ., Մելիքյան Գ. Վ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Голкарзаде А., Методика персидской каллиграфии, Баку, 1996.
4. Иванов В.Б., «Учебник персидского языка», часть 1, Москва, 1999.
5. Овчинникова И.К., Мамед-Заде А.К., «Учебник персидского языка», Москва, 1966.
6. Sharif A., Persian (farsi) the language of Iran, Tehran, 1988.
7. Dastur-e xat-e fārsi, Farhangestān-e zabān o adab-e fārsi, Tehrān, 1972.
8. Fārsi, Bexānim, avval-e dabestān, Vezārat-e āmuzesh o parvaresh, Tehrān, 2013.
9. Fārsi, dovvom-e dabestān, Iravān, 2006.
10. Fārsi, Mahārathā-ye neveštan, avval-e dabestān, Vezārat-e āmuzeš o parvareš, Tehrān, 2014.
11. Hājiān, Ferdous, Zibānevisi, j.1,2,3, Tehrān, 1995.
12. Tāheri H., Farahmandiān M., Daftar-e tamrin-e fārsi, avval-e, dovvom-e dabestān (madrese, xāne), vezārat-e āmuzeš o parvareš, Entešārāt-e madrese, 1996.
13. Pāzārgādi, A., Fārsi-e āsān, j.1, Tehrān, 2014.
14. http://persian.sdsu.edu. (Հասանելի էր 14.10.2015).

Թեմա 4. Նախադասության կառուցվածքը, տեսակները

- Հաստատական և ժխտական նախադասությունները պարսկերենում:
- Հարցական նախադասությունը պարսկերենում: Հարցական դերանուններ:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք. Վ., Բիանջյան Հ. Հ., Ղազարյան Լ. Վ., Մելիքյան Գ. Վ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
4. Anvari H., Givi, H.A., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1,Tehrān, 1995.
5. Purnāmdāryān, T., Dars-e fārsi, Pajuhešgāh-e olum-e ensāni o motāleāt-e farhangi, Tehrān, 2011.
6. Xānlari P., Dastur-e zabān-e fārsi, Tehrān, 1995.

Թեմա 5. **Խոսքի մասերը պարսկերենում**

- Ձևաբանություն. ուսումնասիրության առարկան:
- Խոսքի մասերի ընդհանուր բնութագիրը և դասակարգումը պարսկերենում (համեմատական զուգահեռների անցկացում հայերենի հետ):

Գրականություն՝

1. Աստրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու: Ձևաբանություն, Երևան, 2004:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Ջահուկյան Գ.Բ., Աղայան Է. Բ.,Առաքելյան Վ. Դ., Քոսյան Վ. Ա., Հայոց լեզու, 2 մաս, Երևան, 1980:
4. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
5. Anvari H., Givi, H.A., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1, 2, Tehrān, 1995.
6. Dastur-e zabān-e farsi-panj ostād, Tehrān, 2002.

Թեմա 6. Գոյական անուն

- Գոյականի ձևաբանական բնութագրումը և շարահյուսական կիրառությունը:
- Հատուկ և հասարակ գոյականներ:

Գրականություն՝

1. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
2. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
3. Anvari H., Givi, H.A., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1, 2, Tehrān, 1995.
4. Maškur, M. J., Dasturnāme, Tehrān, 1967.
5. Tāleqāni S., Osul-e dastur-e zabān-e fārsi, Tehrān,1980.

Թեմա 7. **Իզաֆեթը պարսկերենում**

- Որոշիչ-որոշյալ, հատկացուցիչ-հատկացյալ հարաբերության արտահայտումը պարսկերենում:
- Իզաֆեթի կազմությունը և գրությունը պարսկերենում:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք. Վ., Բիանջյան Հ. Հ., Ղազարյան Լ. Վ., Մելիքյան Գ. Վ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Бертельс Е.,Э., Учебник персидского языка, Ленинград, 1932.
3. Овчинникова И.К., Мамед-Заде А.К., «Учебник персидского языка», Москва, 1966.
4. Mo’in, M., Ezāfe, Tehrān, 1991.
5. Purnāmdāryān T., Dars-e fārsi, Pajuhešgāh-e olum-e ensāni o motāleāt-e farhangi, Tehrān, 1997.

Թեմա 8. Գոյականի թվի քերականական կարգը պարսկերենում

- Գոյականի հոգնակի թվի կազմությունը և կազմության առանձնահատկությունները պարսկերենում:
- Գոյականի հոգնակի թվի կազմության ուղղագրությունը: Արաբական երկակի թիվը պարսկերենում:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
4. Anvari H., Givi, H.A., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1, 2, Tehrān, 1995.
5. Pāzārgādi, A., Fārsi-e āsān, j.1, 2, Tehrān, 2014.

Թեմա 9. Արաբական հոգնակին պարսկերենում

- Գոյականի արաբական հոգնակիի կազմությունը պարսկերենում:
- Վերջավորություններով կազմվող արաբական հոգնակին:
- Արաբական բեկյալ հոգնակին պարսկերենում:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Овчинникова И.К., Мамед-Заде А.К., «Учебник персидского языка», Москва, 1966.
4. Hākemi E., Dastur-e zabān-e fārsi barā-ye dabirestānhā, j.1, Tehrān, 1960.
5. Meškatoldini M., Dastur-e zabān-e fārsi, Dānešgāh-e Ferdousi, Mašhad, 1991.
6. Xānlari P., Dastur-e zabān-e fārsi, Tehrān, 1995.

Թեմա 10. Գոյականի որոշյալ և անորոշ առման քերականական կարգը

- Գոյականի որոշյալ առման արտահայտումը և կիրառությունը պարսկերենում: را եադիրը պարսկերենում:
- Անորոշ առման արտահայտումը և կիրառությունը: Անորոշ հոդի ուղղագրությունը պարսկերենում:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Dastur-e zabān-e farsi-panj ostād, Tehran, 2002.
4. Moqaddam, A., Zabān-e fārsi, j.2, Tehrān, 2007.

5. Purnāmdāryān T., Dars-e fārsi, Pajuhešgāh-e olum-e ensāni o motāleat-e farhangi, Tehrān, 1997.

Թեմա 11. Հոլովական իմաստների արտահայտումը պարսկերենում

- Շարահյուսական հարաբերությունների արտահայտման եղանակները արդի պարսկերենում: Նախդիրների և ետդիրի դերը:
- Ուղղական, սեռական, տրական, հայցական, բացառական, գործիական և ներգոյական հոլովների իմաստների արտահայտումը պարսկերենում:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանչյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Աստրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու: Ձևաբանություն, Երևան, 2004:
3. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզու, Երևան, 2007:
4. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
5. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
6. Yousef S. and Torabi H., Basic Persian, A grammar and workbook, New York, 2013
7. Anvari H., Givi, H.A., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1, 2, Tehrān, 1995.
8. Mo’in, M., Ezāfe, Tehrān, 1991.

Թեմա 12. Ածական անուն

- Ածականի խոսքիմաստային առանձնահատկությունները պարսկերենում:
- Ածականի ձևաբանական կառուցվածքը և շարահյուսական կիրառությունը:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանչյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Иванов В.Б., Гладкова Б.Л. Учебник персидского языка, Москва, 2004.
4. Овчинникова И.К.,Мамед-Заде А.К., «Учебник персидского языка», Москва, 1966.
5. Anvari H., Givi, H.A., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1, 2, Tehrān, 1995.
6. Meškatoldini M., Dastur-e zabān-e fārsi, Dānešgāh-e Ferdousi, Mašhad, 1991.
7. Tāleqāni S., Osul-e dastur-e zabān-e fārsi, Tehrān,1980.
8. Xodāparasti, F., Farhang-e jāme’, Vājegān-e motarādef o motazād-e zabān-e fārsi, Širāz, 1997.

9. http://dramay.blogfa.com, http://adabiat-vafa.blogfa.com. (Հասանելի էր 10.10.2015)

Թեմա 13. Որակական և հարաբերական ածականները պարսկերենում

- Որակական և հարաբերական ածականների ընդհանրություն-ներն ու առանձնահատկությունները պարսկերենում:
- Որակական ածականի բառային-քերականական հատկանիշնե-րը: Որակական ածականի համեմատության աստիճանները պարսկերենում:
- Հարաբերական ածականը պարսկերենում:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Փարսադանյան Վ., «Պարսից լեզու», դասագիրք, I, II հատոր, Երևան, 2012:
4. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
5. Ahmadi Hasan G., Anvari H., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1,2, Tehrān, 1995.
6. Dastur-e zāban-e farsi-panj ostād, Tehrān, 2002.
7. Yadollah S. Ph.D., Āmuzesh-e zabān fārsi (ĀZFĀ), Entešārāt-e beyn-ol-mellali-e elhadi, Tehrān, 1993.

Թեմա 14. Թվականը պարսկերենում

- Թվականի ձևաբանական ու շարահյուսական առանձնահատկու-թյունները:
- Քանակական և դասական թվականները պարսկերենում:
- Բաշխական և կոտորակային թվականներ, դրանց կիրառությու-նը:
- Դասանիշները թվականների հետ:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Պարսից լեզվի դասագիրք, հանրակրթական դպրոցի IV դասարանի համար, Երևան, 2000:
4. Yamini-Sharif A., Persian (farsi) the language of Iran, Tehran, 1988.
5. Ahmadi Hasan G., Anvari Hasan, Dastur-e zabān-e fārsi, j.1, 2, Tehrān, 1995.
6. Maškur, M., Dasturnāme, Tehrān, 1967.
7. Pāzārgādi A., Fārsi-ye āsān, j. 1,2, Entešārāt-e Rāhnamā, Tehrān, 2011.

8. Shirāzi M. ‘’Fārsi-ye emruz’’ (barāy-e dānešjuyān-e xāreji), Tehrān, j. 1, 2, 1992.
9. Zarγamyān M., Doure-ye āmuzeš-e zabān-e fārsi, Tehrān, j. 1,2,3, 2003:

Թեմա 15. Դերանունը պարսկերենում

- Դերանվան քերականական-ձևաբանական հատկանիշները և գործառական առանձնահատկությունները պարսկերենում:
- Դերանանունններն ըստ տեսակի՝ համեմատական եզրերի անցկացում հայերենի դերանունների հետ:

<u>*Գրականություն*</u>՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Ջահուկյան Գ.Բ., Աղայան Է. Բ.,Առաքելյան Վ. Դ., Քոսյան Վ. Ա., Հայոց լեզու, 2 մաս, Երևան, 1980:
4. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
5. Mace J., Persian grammar, New York, 2003.
6. Meerza M. , A grammar of the Persian language, London, 1841
7. Ahmadi Hasan G., Anvari H., Dastur-e zabān-e fārsi, 1,2 j., Tehrān, 1995.

Թեմա 16. Անձնական դերանուններ: Կցական անձնական դերանուններ

- Անձնական դերանունների գործածությունը պարսկերենում:
- Անձնական դերանունների հոլովական իմաստների արտահայտման եղանակները:
- Կցական անձնական դերանունները, ուղղագրությունն ու կիրառման առանձնահատկությունները:

<u>*Գրականություն*</u>՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Овчинникова И.К., Мамед-Заде А.К., «Учебник персидского языка», Москва, 1966:
4. Dastur-e xat-e fārsi, Farhangestān-e zabān o adab-e fārsi, Tehrān, 1972.
5. Tāleqāni S., Osul-e dastur-e zabān-e fārsi, Tehrān,1980.
6. Xānlari P., Dastur-e zabān-e fārsi, Tehrān, 1995.

Թեմա 17. Անդրադարձ-սասատկական դերանուն

- Պարսկերենի անդրադարձ դերանունները:
- خود դերանունը, կիրառությունն անձնական դերանունների հետ:

- خود դերանվան շարահյուսական կիրառությունը:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Овчинникова И.К., Мамед-Заде А.К., «Учебник персидского языка», Москва, 1966.
4. Yousef S. and Torabi H., Basic Persian, A grammar and workbook, New York, 2013.
5. Ahmadi Hasan G., Anvari H., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1,2, Tehrān, 1995.
6. Tāleqāni S., Osul-e dastur-e zabān-e fārsi, Tehrān,1980.

Թեմա 18. Փոխադարձ դերանուն

- Փոխադարձ դերանունները պարսկերենում:
- Փոխադարձ դերանունների շարահյուսական կիրառությունը:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
4. Ahmadi Hasan G., Anvari H., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1,2, Tehrān, 1995.

Թեմա 19. Ցուցական դերանուն

- Պարսկերենի ցուցական դերանունները:
- Բարդ ցուցական դերանունների կազմությունը:
- Ցուցական դերանունների շարահյուսական կիրառությունը:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզու, Երևան, 2007:
3. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
4. Ahmadi Hasan G., Anvari H., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1,2, Tehrān, 1995.
5. Hākemi E., Dastur-e zabān-e fārsi barā-ye dabirestānhā, j.1, Tehrān, 1960.
6. Tāleqāni S., Osul-e dastur-e zabān-e fārsi, Tehrān,1980.

Թեմա 20. Հարցական և ժխտական դերանուն

- Պարսկերենի հարցական դերանունները:

- هیچ ժխտական դերանունը և դրանցով կազմված բարդ ժխտականները պարսկերենում: Ժխտական դերանունների կիրառությունը:

Գրականություն.

1. Բախշինյան Ք., Բիանչյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
4. Ahmadi Hasan G., Anvari H., Dastur-e zabān-e fārsi, j.1,2, Tehrān, 1995.

Թեմա 21. Որոշյալ, անորոշ դերանուն

- Որոշյալ դերանունը պարսկերենում: Որոշյալ առման գործառույթով կիրառվող արաբական փոխառությունները պարսկերենում:
- Պարսկերենի անորոշ դերանունները և նրանց կիրառությունը:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանչյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001:
4. Mace J., Persian grammar, New York, 2003.

Թեմա 22. Բայը պարսկերենում

- Բայի խոսքիմասային առանձնահատկությունները պարսկերենում:
- Բայի շարահյուսական առանձնահատկությունները պարսկերենում:
- Բայերն ըստ կազմության:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանչյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Рубинчик Ю.А, «Граматика современного персидского языка», Москва, 2001.
4. Mace J., Persian grammar, New York, 2003.
5. Ahmadi Hasan G., Anvari H., Dastur-e zabān-e fārsi, j. 1,2 Tehrān, 1995.
6. Maškur, M., Dasturnāme, Tehrān, 1967.
7. Salmani H., Dādfar M., Motāleʾāt-e zabāni, Barrasi-e didgāh-e bāteni dar moured-e feʾl-e sāde o morakkab dar zabān-e fārsi, sāl-e dovvom, š. 4, 2011.

8. Tāleqāni S., Osul-e dastur-e zabān-e fārsi, Tehrān,1980.
9. http://www.jahanshiri.ir. (Հասանելի էր 15.11.2015)

Թեմա 23. Ներկա և անցյալ ժամանակի օժանդակ բայերը պարսկերենում

- Ներկա և անցյալ ժամանակի օժանդակ բայերը պարսկերենում:
- ✓ Սպասարկու բայերը պարսկերենում:
- ✓ هست բայ-հանգույցի հաստատական և ժխտական խոնարհումը պարսկերենում: Օժանդակ բայի կրճատ ձևերն ու ուղղագրությունը:
- ✓ Անցյալի օժանդակ բայը պարսկերենում:

Գրականություն՝

1. Բախշինյան Ք., Բիանջյան Հ., Ղազարյան Լ., Մելիքյան Գ., Պարսկերենի դասագիրք, Երևան, 2011:
2. Նալբանդյան Գ. Մ., Պարսից լեզվի քերականություն, Երևան, ԵՊՀ, 1997:
3. Moqaddam Ahmad S., Persian language, j.1, Tehran, 2007.
4. Dastur-e xat-e fārsi, Farhangestān-e zabān o adab-e fārsi, Tehrān, 1972.
5. Kohān M., Feʾel moʾin o namāyeš nemud dar zabān-e fārsi, Adab-e pajuhi, 14, 2010.
6. Tāleqāni S., Osul-e dastur-e zabān-e fārsi, Tehrān,1980.